

UCHWAŁA NR 6296/22
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Z DNIA 14 GRUDNIA 2022 ROKU

W SPRAWIE:

wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia w projekcie Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Obszaru Strategicznej Interwencji – Dolina Wisły na lata 2021-2030 ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie

NA PODSTAWIE:

art. 10g ust. 5 i 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. 2022, poz. 559 z późn. zm.), art. 11 ust. 1c pkt 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094), art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378) oraz art. 39 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503) uchwała się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się opinię do projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Obszaru Strategicznej Interwencji – Dolina Wisły na lata 2021-2030 w odniesieniu do sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+*, przyjętej uchwałą Nr XXX/406/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 marca 2021 r. oraz w związku z *Planem zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego*, przyjętym uchwałą Nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Świąt. poz. 2870).

§ 2

Opinia, o której mowa w § 1, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Departamentu Inwestycji i Rozwoju Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**WICEMARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO**

MAREK BOGUSŁAWSKI
(dokument podpisano elektronicznie)

Załącznik do uchwały nr 6296/22
Zarządu Województwa Świętokrzyskiego
z dnia 14 grudnia 2022 roku

OPINIA

ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

dotycząca sposobu uwzględnienia w projekcie

Strategii Rozwoju Ponadlokalnego

dla Obszaru Strategicznej Interwencji – Dolina Wisły na lata 2021-2030

ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia

polityki przestrzennej w województwie

Na podstawie art. 10g ust. 5 i 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. 2022, poz. 559 z późn. zm.) Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, po analizie projektu *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Obszaru Strategicznej Interwencji - Dolina Wisły na lata 2021-2030*, **pozytywnie opiniuje projekt dokumentu w zakresie sposobu uwzględnienia w ww. projekcie dokumentu ustaleń i rekomendacji odnoszących się do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+* i *Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego*.**

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 10g ust. 5 i 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, projekt strategii rozwoju ponadlokalnego jest przedkładany Zarządowi Województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa. Natomiast zgodnie z art. 10g ust. 6 ustawy o samorządzie gminnym Zarząd Województwa wydaje ww. opinię w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu strategii rozwoju ponadlokalnego. Wniosek Miasta i Gminy Połaniec wpłynął do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w dniu 18 listopada 2022 roku.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że *Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+* przyjęta uchwałą nr XXX/406/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 marca 2021 r. nie zawiera ustaleń oraz rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, gdyż obowiązek ich zamieszczenia został ustanowiony na mocy art. 5 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378), zwanej dalej „ustawą zmieniającą”, która weszła w życie z dniem 13 listopada 2020 r.

Zgodnie z art. 31 ust. 2 ustawy zmieniającej, jeśli uchwała Sejmiku Województwa określająca zasady, tryb i harmonogram opracowania strategii rozwoju województwa, została podjęta przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej, do sporządzenia strategii rozwoju województwa stosuje się przepisy dotychczasowe. Oznacza to, że taka strategia nie będzie zawierać ustaleń i rekomendacji, o których mowa w aktualnie obowiązującym art. 11 ust. 1c pkt 5 ustawy o samorządzie województwa. Z taką sytuacją mamy do czynienia w przypadku *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+*.

Obecnie cele, zasady i kierunki wojewódzkiej polityki przestrzennej określa *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego*, przyjęty uchwałą nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 2870). Powyższy dokument wraz ze *Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+* stanowi podstawę zintegrowanego systemu zarządzania województwem, łączącego instrumenty gospodarki przestrzennej z instrumentami rozwoju społeczno-gospodarczego. Powiązanie Strategii z PZP WŚ określone w art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503) pozwala wydać opinię w przedmiotowej sprawie.

Analiza rozwiązań przyjętych w projekcie *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Obszaru Strategicznej Interwencji – Dolina Wisły na lata 2021-2030*, dotyczących sposobu ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie wykazała, że są one generalnie zgodne z ustaleniami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego.

Jednocześnie, analiza przekazanego projektu *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Obszaru Strategicznej Interwencji – Dolina Wisły na lata 2021-2030* wskazuje, że jest on spójny ze *Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+* w zakresie uwzględnienia w ww. dokumencie celów strategicznych w wymiarze społecznym i gospodarczym, o których mowa

w art. 11 ust. 1c pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa oraz obszarów strategicznej interwencji (art. 11 ust. 1c pkt 6 i 7 wskazanej regulacji).

Cel strategiczny 1. *OSI przyjazne dla mieszkańca* jest spójny z Celami strategicznymi SRWŚ 2030+: 2. *Przyjazny dla środowiska i czysty region*, 3. *Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi*;

Cel strategiczny 2. *OSI atrakcyjne dla turysty* jest spójny z Celami strategicznymi SRWŚ 2030+: 3. *Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi*, 4. *Sprawne zarządzanie regionem*;

Cel strategiczny 3. *OSI w zgodzie ze środowiskiem* jest spójny z Celami strategicznymi SRWŚ 2030+: 2. *Przyjazny dla środowiska i czysty region*, 3. *Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi*;

Cel strategiczny 4. *OSI z przyszłością dla regionu* jest spójny z Celami strategicznymi SRWŚ 2030+: 1. *Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie*, 2. *Przyjazny dla środowiska i czysty region*, 3. *Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi*, 4. *Sprawne zarządzanie regionem*.

Ponadto, projekt *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Obszaru Strategicznej Interwencji – Dolina Wisły na lata 2021-2030* uwzględnia zapisy dotyczące Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) zidentyfikowanych w *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+*.

Niezależnie od powyższej pozytywnej opinii dla projektu *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Obszaru Strategicznej Interwencji – Dolina Wisły na lata 2021-2030*, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego zwraca uwagę na potrzebę wprowadzenia pewnych korekt i uzupełnień zapisów, o czym mowa poniżej:

Zamieszczony **na str. 82–83** Rysunek 16. OSI w województwie świętokrzyskim opatrzone opisem „*Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego*”, tymczasem wszystkie obszary przedstawione na tych mapach pochodzą ze *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+* (SRWŚ). Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego (PZPWŚ) został przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego Nr XLVII/833/14 z dnia 22 września 2014 r., w związku z czym przy jego sporządzaniu obowiązywały inne założenia dot. wytycznych w zakresie polityki przestrzennej oraz inne dokumenty strategiczne np. *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030*. Tymczasem *Strategia Rozwoju Województwa*

Świętokrzyskiego 2030+ opiera się na nowej edycji dokumentów strategicznych poziomu krajowego, przez co granice poszczególnych obszarów strategicznej interwencji różnią się w PZPWS i SRWS np. Miejski Obszar Funkcjonalny Ośrodka Wojewódzkiego, Obszar Turystyczny Gór Świętokrzyskich. Ponadto podobzdar funkcjonalny Dolina Wisły z PZPWS również różni się w swoich granicach od OSI Dolina Wisły wyznaczonego w SRWS. W związku z powyższym należy skorygować zapisy dot. źródła zamieszczonych map.

Dodatkowo na str. 82 napisano: „Ponadto granice miejskich obszarów funkcjonalnych (MOF) wyznaczono na podstawie *Propozycji delimitacji obszarów funkcjonalnych miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze w województwie świętokrzyskim.*” Pragniemy zauważyć, że granice MOF z ww. opracowaniu wyznaczono w dwóch wariantach w oparciu o dostępne dane statystyczne, a ich zasięg różni się od obszarów zawartych w SRWS, z uwagi na fakt, że ich ostateczny kształt przyjęty w SRWS jest wynikiem konsultacji z gminami wyrażającymi chęć współpracy w tym zakresie.

Problematyka prawnej ochrony przyrody poruszana jest w Strategii dwukrotnie i za każdym razem błędnie. **Na str. 20–21** zapisano, że na obszarze objętym Strategią znajdują się 3 rezerwy przyrody i 12 obszarów Natura 2000. Natomiast na str. 45 prawidłowo podano liczbę rezerwatów przyrody (5), obszarów chronionego krajobrazu (2) i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych (4). Błędnie zaś podano liczbę obszarów Natura 2000 (jest ich 8, a nie jak jest w tekście Strategii 9 — wymieniony obszar *Dolina Dolnego Sanu* znajduje się w województwie podkarpackim) oraz nie uwzględniono użytków ekologicznych (4) i stanowiska dokumentacyjnego (1). W związku z powyższym należy poprawić te zapisy. Korekty wymagają również mapki przedstawiające prawną ochronę przyrody.

W opiniowanym dokumencie jako formacje geologiczne wymieniono jedynie Góry Pieprzowe i odnosi się wrażenie, że innych już na omawianym obszarze nie ma. Należałoby oprócz Gór Pieprzowych, które są najbardziej na wschód wysuniętą wychodnią trzonu paleozoicznego, uwzględnić także utwory niecki lubelskiej, obrzeżenia mezozoicznego gór Świętokrzyskich oraz zapadlisko przedkarpackie.

W treściach dotyczących szans rozwoju zbyt mało mówi się o zasobach surowcowych. Oprócz kruszywa naturalnego i surowców ilastych najistotniejszymi kopalinami, nawet na skalę Polski, są siarka i surowce węglanowe. Jeśli chodzi o siarkę w dokumencie są zapisy jedynie o rekultywacji złoża Piaseczno, a zupełnie pomija się tak istotną dla tego rejonu istniejącą kopalnię Osiek. Ponadto w najbliższych latach zostanie uruchomiona kopalnia Rudniki.

Ponadto bardzo ważną gospodarczo rolę odgrywają surowce węglanowe, które są bogatym zasobem dla rozwoju przemysłu wydobywczego np. dla cementowni Ożarów.

Na stronach 120 i 121 Strategii wymieniono inwestycje wskazane w planie województwa, lecz nie uwzględniono tu projektu SOPO. Skoro tak wiele uwagi poświęcono takim zagrożeniom jak: powódź i susza warto by też wspomnieć o terenach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych. Według projektu SOPO cały analizowany obszar jest wyjątkowo narażony na ruchy masowe. Część tego obszaru ma wyznaczone tereny predysponowane do powstawania osuwisk (I etap realizacji) natomiast w gminach: Pacanów, Łubnice, Połaniec, Rytwiany, Staszów i Osiek zrealizowano już III etap projektu, gdzie precyzyjnie zlokalizowano osuwiska oraz tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia obszarów i przypisania ich zarządzającym, obszar obejmujący powiaty: buski, kazimierski, kielecki, konecki, opatowski, ostrowiecki, pińczowski, sandomierski, skarżyski, starachowicki, staszowski, włoszczowski a także miasto na prawach powiatu Kielce należą do Specjalnej Strefy Ekonomicznej Starachowice (SSE Starachowice. Sugerujemy więc, aby na stronie 16 „*oraz SSE Tarnobrzaska (podstrefa Opatów, Połaniec, Staszów)*” dopisać, że tereny te pozostają we właściwości zarządzającego SSE „Starachowice”.

Zrozumiałym jest, że przy wzroście zainteresowania turystyką rowerową, należy ją rozwijać i promować. Jednakże przy tym nie można zapominać o turystyce pieszej i samochodowej. Zarówno szlaki piesze, jak i samochodowe występują w znacznej ilości na obszarze Doliny Wisły.

W zakresie zagadnień dotyczących demografii proponujemy dokonanie następujących korekt w projekcie:

na str. 10.

*Zdecydowaną większość mieszkańców OSI Dolina Wisły stanowią osoby w wieku produkcyjnym (60,0%). Na przestrzeni lat zauważalny jest spadek ludności w wieku przedprodukcyjnym **i produkcyjnym**, przy jednoczesnym wzroście udziału osób w wieku poprodukcyjnym.*

na str. 11.

*W przypadku struktury demograficznej, największy odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym przypisany jest gminie Polaniec, która odznacza się również najmniejszym udziałem osób w wieku produkcyjnym **poprodukcyjnym** w ogólnej liczbie ludności.*

na str. 11 mała literówka w zdaniu:

*Tam również ~~zauważalny~~ **zauważalna** jest najmniejsza liczba osób w wieku przedprodukcyjnym.*

na str. 11.

*Najniższe **Najwyższe ujemne jego** wartości odnotowano w gminie Opatów (-12,4), Lipnik (-11,0) oraz Wilczyce (-10,6).*

Na str. 11.

Rysunek 1. Uwarunkowania demograficzne OSI Dolina Wisły w 2020 roku

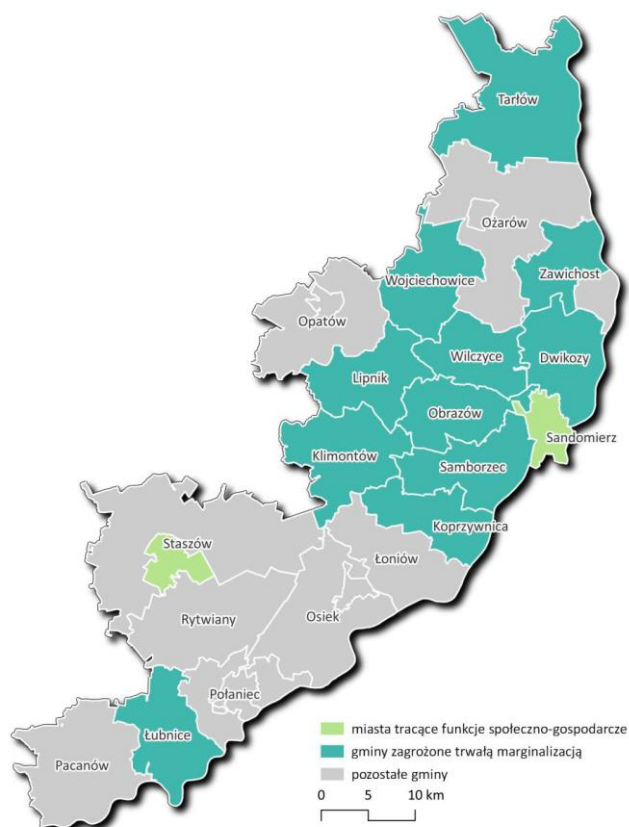
Proponuje się na końcu legendy (w gęstości zaludnienia) dodać kolor/oznaczenie i dopisać miasto Sandomierz 777.

Uwaga:

Należałoby zauważyć, że dane demograficzne analizowane i przedstawione w *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Obszaru Strategicznej Interwencji Dolina Wisły na lata 2021–2030* pochodzą z BDL/GUS i są obliczane przez urząd statystyczny na podstawie wyników spisu powszechnego z 2011 roku. Natomiast obecnie Główny Urząd Statystyczny publikuje dane, które zaktualizował na dzień 25.10.2022 r., a bazą wyjściową bilansu stanu ludności, jej struktury, przyrostu naturalnego i migracji były wyniki Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 roku. Biorąc pod uwagę nowe dane — Suma liczby ludności poszczególnych analizowanych gmin (wg zaktualizowanych danych) wynosi 170 991 osób, czyli o 4 083 osoby mniej niż to przedstawiono w Strategii. Dlatego proponuje dokonanie korekty prezentowanych danych liczbowych, zważywszy na fakt ciągłego znaczącego spadku liczby ludności — pogłębiającego proces depopulacji.

na str. 81. Proponuje się korektę koloru na mieście Zawichost (na kolor zielony), ponieważ ta część gminy Zawichost nie stanowi odrębnej gminy.

Rysunek 15. Miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze oraz gminy zagrożone trwałą marginalizacją w OSI Dolina Wisły

źródło: opracowanie własne na podstawie KSRR 2030

na str. 130.

Tabela 23. Wskaźniki monitoringu Strategii — w tabeli tej należy skorygować „Trend”

Liczba ludności	GUS	175 074	wzrost <u>spadek</u>	Zwiększenie liczby ludności poprzez wzrost atrakcyjności osiedleńczej obszaru oraz budowanie potencjału kapitału społecznego
Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym [%]	Wyliczenia własne na podstawie danych GUS	16,3	wzrost <u>spadek</u>	Zwiększenie zdolności przyciągnięcia ludzi młodych oraz budowanie potencjału kapitału społecznego
Przyrost naturalny na 1000 ludności	Wyliczenia własne na podstawie danych GUS	-6,69	wzrost <u>ujemnych wartości</u>	Zwiększenie zdolności przyciągnięcia ludzi młodych oraz budowanie potencjału kapitału społecznego